

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 136. Izdaja vsak dan, razen nedelja in praznikov, ob 9. zjutraj. Posamezne številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvd. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Platiljve in tožljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na dodatno izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rekeljati se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naradni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: konvencija lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vplivna zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 20.

Polno-branilni račun številka 841-652. TELEFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 15. (Izv.) Zbornica je danes nadaljevala razpravo o naseljeniških referentih. Ob 1 popoldne je dobil besedo dalmatinski poslanec Biankini, ki se je v začetku svojega govora bavil s predmetom samim ter pred vsem utemeljeval pritožbe glede zanemarjanja jugoslovanskega izseljeniškega gibanja od strani avstro-ogrskih monarhije. Njegova temeljita izvajanja so nosila naravnost znanstveni značaj. Drugi del svojega govora je poslanec Biankini naravnost posvetil obstrukciji. Govoril je o pomembni hrvaški aprilski debati v avstrijski zbornici in se je obširneje pečal z govorom ministrskega predsednika grofa Stürgkha ter je končno prosil zborničnega predsednika, da bi smeji svoj obstrukcionistični govor nadaljevati v prihodnji, petkovi plenarni seji. Predsednik mu tega ni dovolil, zato je poslanec Biankini ob 4 popoldne končal svoj obstrukcionistični govor.

V parlamentarnih krogih so napravile globok vtis vesti, ki prihajajo danes z Budimpešte, glede brambnega provizorja in splošne, enake in tajne volilne pravice. Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes še opasno bolan. Njegova bolezen se jako čudno in dvomljivo razvija. Na eni strani zatrujejo dobropoučeni strokovnjaki, da ima grof Stürgkh takozvano „retinitis“ in da mu po malem vid popolaoma odpove, ter da je to jako kritična bolezen, na drugi strani pa pragočajo, da gre tu za navadno vnetje mrežnice. Na vsak način se bo moral zaradi svoje bolezni ministrski predsednik grof Stürgkh za dalj časa odtegniti političnemu delovanju in življenju in je celo že danes v ministrstvu zavzel pri običajnem ministrskem svetu njegovo predsedstveno mesto notranji minister baron Heindl.

Velike važnosti so seveda posvetovanja v brambnem odseku, ki je danes mirno in nemoteno nadaljeval svoje razprave o brambnih predlogih. Vendar so danes v avstrijskem parlamentu prevladovali dogodki na Ogrskem. Politični krogi upajo, da se končno med Lukacem in Justhom doseže kompromis. Poslanec Polonyi je sedaj začel s posredovanjem, da bi omogočil brambni provizorji, ki bi določeval in zahteval 134.500 rekrutov. Avstrijski brambni odsek, kakor omenjeno, nemoteno nadaljuje svoje razprave in je danes s 31 proti 9 glasovi sklenil prehod v specialno debato. Odsek je bil jako dovtipen. Gasoval je z vsemi proti 4 glasovi za glavnega referenta posl. Sommerja, dočim se je eden listek glasil na „Frühjahr“.

Glede službene pragmatike so se danes vršila obsežna pogajanja s slovenskimi klerikalci in Rusini, da bi se pred vsem omogočila razprava službene pragmatike pred prazniki. Pogajanja so stremila za tem, da bi se ne vršilo prvo branje proračunskega provizorja, ampak takoj za njim naj bi prišla na dnevni red službena pragmatika. Pogajanja so bila brezuspešna. Niti slovenski klerikalci, niti Rusini se niso dali omečiti. Zato se je popoldne govorilo, da bi bilo umestnejše, če bi prišla službena pragmatika pred proračunskim provizorijem na dnevni red. V tem oziru se še med strankami vrše posvetovanja in pogajanja. — V finančnem odseku so se pretresavala vpra-

šanja glede pokritja izdatkov za brambno reformo in službeno pragmatiko, ki bodo zahtevale milijone in milijone. V finančnem odseku je odgovarjal na razna vprašanja minister Heindl mesto obolega ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Posvetovanja finančnega odseka so bila proglašena za strogo tajna.

Ministrski predsednik grof Stürgkh obolel.

DUNAJ 15. Ministrski predsednik grof Stürgkh je opasno obolel na neki očesni bolezni in potrebuje nekaj časa popoln mir. Zaradi tega je cesar poveril zastopstvo notranjemu ministru baronu Heindlu.

Užaljeni..

DUNAJ 15. (Izv.) Profesor Masaryk je nedavno vložil interpelacijo zaradi Macherjeve čitanke. Kakor smo bili že nedavno poročali, je brnsko državno pravdnštvo konfisciralo gorenjo čitanko na pritisk moravskih čeških klerikalnih krogov, čeprav je bila že preje 3 leta dovoljena v razprodaji. Poslanec Hruban, dr. Sustersič in Hauser so pa danes v imenu slovenskih in nemških klerikalcev intervenirali pri zborničnem predsedniku dr. Sylvestru, češ, kako je mogel dovoliti tako interpelacijo, ki žali čut katoliškega prebivalstva v Avstriji. Po dolgem zvižanju je dr. Sylvester poslancem obljubil, da se v bodoče ne zgodi kaj takega.

Omenjena Macherjeva čitanka je bila izšla že v III. izdajanju.

Polonyijeva pravna pogajanja.

BUDIMPEŠTA 15. Poslanec Geza Polonyi je danes popoldne obiskal ogrskega ministrskega predsednika Lukacsa in je z njim konferiral tri ure. Iz konferenc je poslanec Polonyi odnesel viis, da ima ministrski predsednik najboljšo namene, poravnati spor med seboj in Justhomci in da odločno namerava razvozlati sedanji kritični položaj. Po konferenci z ministrskim predsednikom Lukacsem je Polonyi konferiral s poslancem Julijem pl. Justhom nakar zopet z ministrskim predsednikom Lukacsem.

Danski kralj umrl.

HAMBURG 15. Danski kralj Kristijan Fridrik VIII. je nanaglo umrl. Zadel ga je mrtvoud. Kralj se je tukaj nahajal na letovišču. Kralj Fridrik je bil rojen 3. junija 1843. kot sin kralja Kristijana IX. in kraljice Luise. Siedil je kot kralj svojemuo očetu, ki je umrl 29. januarja 1906. Nasledoval ga bo dosedanji danski prestonaslednik Kristijan. Umrl kralj je bil brat angleške kraljice Aleksandre in grškega kralja Jurija.

HAMBURG 15. Vest o nagli smrti danskega kralja je vzbudila v mestu splošno senzacijo. Danski kralj je bil večkratni gost mesta Hamburga. Vsa kraljevska družina je bila tukaj na letovišču.

HAMBURG 15. Truplo danskega kralja prepeljejo jutri od tukaj po železnici do Travemünde in od tu je prepelje kraljeva jahta „Danebrog“ v Kopenhagen.

Kriza v srbskem kabinetu.

BELGRAD 15. Finančni minister Stojan Protić je danes podal svojo demisijo, ker je proti temu, da bi se sklenila koalicijska med staro in mlado-radikalci.

BELGRAD 15. Z ozirom na demisiji ministra Protića in vojnega ministra Stipanova pričakujejo srbski politični krogi, da v kratkem demisijonira kabinet Milovanovi-

Jetniki sta bili obe princesi in mali Louis Kapet.

General Santerre je došel v stolp s svojim trobojnim peresom na klobuku, s svojim čokatom konjem in svojim velikim mečem. Ob njegovi strani je korakal pisar, ki je bil videti bolan; sledil mu je javni obtožitelj.

Za njimi je korakalo nekaj gardistov in poročnik, a na čelu vseh je stopal Simon, smehljajoč se potuhnjen. V eni roki je držal pas, v drugi svojo čepico in kazal komisiji pot.

Tedaj, ko je ubogi otrok bežal pred Simonovo živinsko jezo, je bilo še nekaj življenja v njem; saj se je revček upiral nevednemu ravnanju čevljarjevemu; bežal je, kričal in jokaj; bal se je, trpel in upal.

Danes sta bila strah in upanje zginila. Brezdvomno je še trpel, toda mladi mučenik, ki se je moral tako kruto pokoriti za grehe svojih starišev, je skril svojo bol v globini srca in se delal navidezno popolnoma neobčutljivega. Niti trenil ni z očesom, ko so stopili komisariji k njegovi postelji.

Pograbili so takoj stolice in posedli: javni tožitelj ob vzglavju, Simon pri koncu postelje, pisar pri oknu, gardisti s poročnikom ob nekoliko strani, v senci.

čev; vlada pričakuje samo še konstituiranja narodne skupščine.

Poštni uradniki.

DUNAJ 15. (Izv.) Danes se je vršilo tukaj zborovanje poštnih uradnikov, na katerem se je sprejela resolucija glede težnj poštinih uradnikov, v kateri se pozivljajo poslanci, da primerno nastopijo v proračunskem odseku za zahteve poštnega uradništva.

Graški korni poveljnik ponesrečil.

GRADEC 15. Danes dopoldne je korni poveljnik pl. Leithner napravil s svojo soprogo jahalni sprehod v graško okolico proti Libenau. Poveljnikov konj se je splašil, tako da je pl. Leithner padel s konja, ki ga je še nekaj časa vlekel za seboj. — Graški korni poveljnik si je vsled tega na lahko pretresel možgane. V avtomobilu so ga prepeljali domov. Popoldne mu je postalo bolje.

Novi francoski poslanik na Dunaju.

PARIZ 15. (Izv.) Damalne je imenovan za francoskega poslanika na dunajskem dvoru.

Predsednik turške zbornice.

CARIGRAD 15. Bivši minister Halil bej je bil s 163 proti 12 glasovi izvoljen za predsednika turškega parlamenta. Za podpredsednika sta bila izvoljena arabski posl. Mehmed paša in armenski posl. Hadžian.

Izžrebane srečke.

DUNAJ 15. Pri današnjem izžrebanju 3% avstrijskih pozemskih srečk je zadela glavni dobiček 90.000 K serija 3338 številka 53, 4000 K je dobila serija 1852 številka 66, po 2000 K serija 99 številka 71 in serija 3040 številka 70.

DUNAJ 15. Glavni dobiček pri izžrebanju srbske tobačne srečke po 200.000 frankov je zadela serija 9826 številka 9.

Najden ponesrečen avijatik.

DUNAJ 15. Iz Ausseeja na gorenjem Štajerskem poročajo, da so včeraj zvečer našli truplo od 26. decembra 1911. pogrešenega avijatika Wernera, ki je vzel let z aeroplanom „Salzburg“. Truplo je ležalo v lanškem jezeru. O zrakoplovu ni bilo nobene sledi.

Hudourje na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 15. Na Sedmograškem je hudourje po večjih krajih napravilo ogromne škode. V Nihazi je 100 hiš popolnoma podrtih. Štiri osebe so utonile. Vas Peterlak je na polovico razdejana. Škoda je neprecenljiva.

MAROS-VASARHELY 15. V vasi Sovaradu je vihar podr 20 poslopj. Porušil je tudi zvonik tamošnje protestantske cerkve.

Drzen čin banditov.

NEW-ORLEANS 15. Neznani banditi so danes ustavili new-jorški ekspresni vlak v bližini Harryburga (pokrajina Mississippi), z dinamitom so razstrelili vagon za prtljago in odnesli zaboj, v katerem je bilo 140.000 dolarjev. Vojaštvo in policija zasleduje bandite.

Ponesrečeni aviatiki.

BRUSELJ 15. Aviatik poročnik zur Linde je padel 30 metrov globoko in kmalu nato umrl.

PARIZ 15. Aviatik stotnik Ezeman je padel z višine in je smrtnonevarno ranjen.

Kdor je motril malega jetnika z nekolikim sočutjem ali radovednostjo, je lahko opazil bledest na njegovih licih, njegovo otečeno telo in skrivljene noge, ki so jele otekati pri členih.

„Ta otrok je zelo bolan,“ je dejal poročnik z odločnostjo, vsled katere se je Fouquier ozrl.

Mali Kapet je odprl oči, v polsenci poiskal onega, ki je izgovoril te besede, in spoznal v njem mladega moža, ki ga je bil enkrat na Templovem dvorišču obvaroval pred Simonovimi udarci. Njegove temne modre oči so zadobile neki mehek izraz, toda to je bilo tudi vse.

„Ah, glej, ti si občan Lorin,“ je dejal Simon in tako vzbudil pri Fouquieru zanimanje za Mauricevega prijatelja.

„Da, jaz sem, občan Simon,“ je odvrnil s svojo običajno odločnostjo.

„Kakor se mi zdi, si dejal, da je otrok bolan,“ je rekel javni obtožitelj; „ali si zdravnik?“

„Vsaj učil sem se zdravniške znanosti, četudi nisem doktor.“

Fouquier je vstal, stopil k Lorinu in se tiho pomenkoval z njim.

Nikdo ni čul obtožiteljevih besed; očitvidno so vsebovale kako vprašanje.

„Oh, oh, ali veruješ kaj takega, občan?“

Pariški apaši.

Sklivališče Garnierjevo.

PARIZ 15. (Izv.) Po dolgih truda in naporu polnih preiskavah je pariška policija zasledila skrivališče drugih dveh pariških banditov, Bonnotovih tovarišev Garnierja in Vallet-a.

Včeraj popoldne je bila policija po svojih zaupnikih in detektivih obveščena, da se anarhista Garnier in Vallet skrivata v predmestju Nogent-sur-Marne v hiši ozioroma vili gospe Don-Don.

Predprive.

PARIZ 15. (Izv.) Kakor pri Bonnotovem napadu, tako je tudi za aretacijo anarhistov Garnierja in Valleta policijski prefekt Lepine odredil najboljše predprive. Že zvečer je policija obkolila vilo gospe Don-Don. Anarhista, ki sta imela še nekaj svojih tovarišev seboj, pa sta začela takoj z najhujšim ogajem na policijo. Šlo je za življenje in smrt. Anarhisti so ranili policijskega nadzornika Fleury-a tako smrtnonevarno, da je na licu mesta obležal mrtev.

Bombardma z dinamitom.

PARIZ 15. (Izv.) Pravi boj in bombardma proti banditoma se je pričel okrog 5 popoldne. Na lice mesta so odšli vsi znamenitejši detektivji, policijski uradniki in sam policijski prefekt mesta Pariza Lepine, ki je vso akcijo vodil proti zločincema. Tesno zabarikadirana sta hladnokrvno pričakovala Garnier in Vallet prvih strelav policijskega kordona. Orožništvo in infanterija je gosto zasedla pozicije okrog vile in strogo opazovala vsako gibanje in nehanje v hiši.

Bandita se nista hotela udati, sklenila sta braniti svobodo do zadnje kaplje krvi. Začelo se je strahovito streljanje. Vojaštvo je oddalo več salv, a tudi roparji so hrabro odgovarjali. Imeli so pri sebi browninge in najmoderneje puške.

Težko ranjena sta bila tekom bombardiranja dva policijska nadzornika, nadalje dva redarja. Vsi so podlegli ranam. Usmrčen je bil tudi en vojak.

Ker policija anarhistom nikakor ni mogla priiti do živga, je pričela z bombardiranjem. Policija je sklenila, da požene vilo z dinamitom v zrak.

Pionirji prihajajo.

PARIZ 15. (Izv.) Ker policija in infanterija niste bili kos hrabremu in obupnemu nastopu anarhistov, so sklenili poklicati pionirje, da požene vilo z dinamitom v zrak.

Pozno zvečer je prišel bataljon pionirjev na lice mesta. Zasedli so dobre, skrite pozicije. Ob četrtna devet so vrgli proti vili prvo dinamitno patrono. Učinek je bil neznan, ker je bila tema in patrona ni zadela predmeta. Zaradi teme so morali razsvetliti mesto z reflektorji in bakljami.

Pionirji so nato po dolgih predpripravih ob polenajstih vrgli drugo bombo proti vili, ki je razdejala pol hiše.

Bombardiranj pa so pridno odgovarjali z vile anarhisti. Vendar ob enajstih vrženi bombi sta imeli ta uspeh, da sta razdejali pol vile. Streljanje iz hiše pa v kljub temu še ni prenehalo. Roparja sta streljala venomer naprej.

Požarna bramba.

PARIZ 15. (Izv.) Pionirji tu niso mogli doseči pravih uspehov, ker niso mogli razviti pravega bombardiranja z ozi-

To je zelo resna zadeva za mater,“ je odvrnil Lorin.

„Na vsak način zvemo,“ je dejal Fouquier; „Simon trdi, kako je sam čul govoriti dečka o tem; obeta nam, da ga pripravi do priznanja.“

„To bi bilo ostudno,“ je dejal Lorin; „toda navsezadnje je vse mogoče; Avstrijanka ni brez grehov, in naredili so iz nje — po krivici ali po pravici, to me ne briga — Mesafino. A zdi se mi vendar preveč, da se ne zadovoljujejo s tem in da hočejo narediti iz nje še Agripino. Priznati moram to.“ „To je sporočil Simon,“ je Fouquier brez vsakega občutka.

„Ne dvomim, da je Simon to dejal... So ljudje, ki se ne strašijo nobene ovadbe... Toda, ali se ti ne zdi,“ je nadaljeval Lorin in uprl svoje oči v Fouquiera, „ali se ti ne zdi, tebi, ki si razumen, pošten, in odločen mož, da se sploh pregreša nad človeštvom, kdor izprašuje otroka o takih posameznostih glede onih, ki jih mora spoštovati, kakor mu vелеvajo najsvetejši zakoni narave?“

Obraz javnega obtožitelja je ostal nespremenjen; Fouquier je potegnil iz žepa listek in ga pokazal Lorinu.

„Konvent mi ukazuje, da vodim preiskavo,“ je dejal, „ostalo me ne briga, in jaz preiskujem.“ (Daje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge).

92 Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Toda še predno je bil zapustil dvorano zgubljenih korakov, je čul občana Richarda, ki je dejal:

„Občan, stavbinski mojser ima popolnoma prav; podzemski hodnik leži pod sobo vdove Kapet. To je bilo nevarno.“

XXXVIII.

Kraljevič.

Medtem je bil začel proces proti kraljici. Ni manjkalo sredstev, s katerimi bi žrtvovali sovražstvu ljudstva novo žrtev; vzlic temu je javni obtožitelj Nouquier-Tinville sklenil, da bo upošteval tudi nove obtožbe, ki mu jih je obljubil Simon.

Onega dne, ko sta se bila srečala v dvorani zgubljenih korakov Simon in Fouquier, so jetniki v Templu zopet vztrepetali pod utisom, ki ga je napravilo nanje zvenčkanje orožja.

rom na bližnjo okolico in so morali jako previdno postopati s patronami in bombami. Prišla je na lice mesta z avtomobilom glavna pariška požarna bramba, ki je pod brambnimi ščiti prislonele leste na poslopje. Požarni brambi se je slednjič posrečilo položiti v vilo bombo, ki je vsebovala en kilogram melnita. Po dolgem času se je bomba razpočila. Vila je bila popolnoma razdejana.

Anarhista še živa.

Po eksploziji bombe so zadobili vojak in orožniki toliko poguma, da so začeli prodirati proti vili. V vili so našli oba anarhista Garnierja in Valleta že živa. Pobegnili sta v klet.

Okrog prizorišča se je nabrala neštevilna množica, ki je venomer vpila: „Smrt banditom!“

Bombardiranje vile je tračalo do treh jutraj. Policija je našla Garnierja pod posteljo težko ranjenega. Vallet je bil pa smrtonosno ranjen in je umrl med transportom v bolnišnico.

Pariško ljudstvo je bilo tako razburjeno, da je hotelo v svoji sveti pobesnelosti raztrgati obe trupli anarhistov.

Kako so prišli na siedo.

PARIZ 15. (Izv.) Da je pariška policija prišla na sled obema anarhistoma Garnierju in Valletu, je najela ženske detektive — prostitutke, ki so bile v vednih in nepretrganih stikih z anarhisti. Neki prostitutki je Garnier izročil preko 20.000 frankov, da jih naloži v neki banki. Prostitutka je nato ovadila Garnierja policiji.

Odmevi Tomašičeve strahovlade.

Zagreb 13. maja.

Strahovlado, ki jo je započel na Hrvatskem g. Tomašič, nadaljuje sedaj Cuval na istem temelju. Njegovi žrtvi Stjepan Radić in dr. Ivan Lorković sedita v ječi; a dr. Hinković se je rešil ječe z begom v inozemstvo. Ne le zato, da muči in sikanira svoje politične nasprotnike, je priredil Tomašič svoja preganjanja, ampak, da te može eliminirati in odstrani iz političnega življenja v Hrvatski. Kakor da je hrvatski sabor vedel, da pride na Hrvatskem taka era, je uvrstil v volilni zakon od 28. maja 1910 v § 28 izrecno določbo, da je vsakogar, ki ga je 15 volilcev volilnega okraja pred volilno komisijo prijavilo za kandidata, smatrati kandidatom za poslanstvo v hrvatskem saboru in da more biti izvoljen ter da o *pasivni volilni pravici odločuje edino le sabor sam*. Zakon določa izrecno, da predsednik volilne komisije (vladni uradnik) sme le iz formalnih razlogov (ako je bil dotičnik prekasno, ali od premalega števila volilcev kandidiran) odbiti kandidata, ne sme pa preiskovati, ali ima kandidat pasivno volilno pravico ali ne. Zakon pravi: „Ako je predsednik protizakonito odbil kandidata, je kriv pregreška in okrajna sodnija ga bo na tožbo kandidata ali volilcev kaznovala z zaporom od 8 do meseca dni.“

Dr. Lorkovića je dal dr. Tomašič obsoditi v zapor *treh mesecev* radi pregreška *goljufije*, ki jo je pretvezno storil s tem, da je falsificiral podpis kandidata opozicije na volilnem protestu proti Tomašičevemu kandidatu v Osijeku, da-si je dr. Lorković dokazal, da je bil brzojavno pooblaščen v uložitev protesta in da-si je ta protest predložil saborskemu odseku, kjer je bil zaščiten po imuniteti!

Dne 15. decembra 1911 je na volitvah predsednik volilne komisije, okrajni predstavnik Petrik, odbil kandidaturu dr. Lorkovića v Valpovu iz razloga, ker je, obsojen radi goljufije, izgubil pasivno volilno pravico. S tem se je Petrik pregrešil proti omenjenemu § 28 volilnega zakona, ki določa, da ima le sabor odločati o izvoljivosti in volilci Lorkovičevi so Petrika prijavili sodniji. Sodnija je bila že razpisala razpravo, ali ta je bila nenadno, na ukaz vlade, odložena in sodnija je pred par dnevi vsled one ovadbe izdala odlok, s katerim sploh zavrača ono ovadbo z motivacijo, da *ima predsednik volilne komisije pravico preiskovati pasivno volilno pravico kandidata*, četrta zakon izrecno pridružuje *saboru* to pravico. Razum tega ta rešitev mrgoli inektiv in zasramovanj dr. Lorkovića, kateremu predbacuje, da je bil kaznovan radi pregreška, storjenega „iz koristoljublja“ in slično. To rešitev je sestavljal podpredsednik zagrebskega sodnega stola, že izza veleizdajniškega procesa žalostno prosluli dr. Košutić. Po vsem tem moramo biti za predstoječe saborske volitve pripravljeni na vse, posebno pa, da bodo okrajni predstojniki v zvezi vsem zakonitim predpisom poljubno odbijali vladi neprijetne kandidate.

Danes ob 12. uri popoldne je bil aretiran in obsojen na kazen zavora 14 dni in v denarno globo 200 K odgovorni urednik narodno-gospodarskega polumesečnika „Obznanje“, g. Tomislav Cividini, ker da se je pregrešil proti § 1 naredbe komisarja Cuvala od dne 3. marca, katero je izdal znane drakonične odredbe proti opozicijskemu novinstvu. G. Cividini je nastopil kazni danes popoldne.

Mestni svet tržaški.

(Seja dne 15. maja 1912.)

Župan je otvoril sejo ob 7.40, potem ko je ugotovil sklepčnost mestnega sveta. Ko je bil prečitan in brez prigovora odobren zapisnik zadnje seje, se je prešlo na drugo točko dnevnega reda: Likvidacija računov glede razširjenja občinske plinarne in elektrarne, v smislu sklepov iz leta 1900 in 1903. Vsi troški znašajo 2.520.311,36 K, ter se je proračun, ki je znašal 2.370.300 K, preokorčal za 149.370,360 K.

Svet. dr. Puecher je izjavil, da se socialisti vzdržijo glasovanja v znak protesta, da se obračune predlaga tako pozno in s tem onemogoča vsaka resna kontrola mestnega sveta. Pri glasovanju so bili predloženi računi seveda odobreni. — Pri tretji točki dnevnega reda: Sklepni račun ubožnice in javne dobroteljske za leto 1910 je svet. Ar. ch predlagal, da se izvoli posebna komisija, ki bo študirala vprašanje reforme javne dobroteljske. Račun je bil odobren in predlog svet. Ar. ch sprejet. — Četrta točka dnevnega reda: Proračun ubožnice in javne dobroteljske za leto 1912 — je odobren, kakor je predlagal mestni odbor. — Peta in šesta točka dnevnega reda: Sklepni račun za leto 1910 in proračun za leto 1912. Pobjoljševalnice sta bili tudi odobreni. Sedma točka dnevnega reda: Predlog, da se dovoli avijatiku Widmerju nagrada za polet iz Trsta v Benetke. Mestni svet je dovolil znesek K 3000. — Odobrili so se končno brez debate sklepni računi zgodovinskega in umetniškega muzeja naravoslovnega in Revoltela, ter mestne knjižnice, na kar je župan ob 8.45 zaključil javno sejo. Na to je začela tajna seja.

Domače vesti.

Osebna vest. Na tozadevna vprašanja javljamo, da je g. državni in deželni posl. dr. Rybář te dni nekaj bolehal in se je moral podvreči tudi operaciji v nosu. Po nujnem nasvetu zdravnikov se torej gosp. dr. Rybář ni mogel v teh dnevih udeležiti parlamentarnega delovanja in nedeljskih shodov.

Imenovanje. Za pisarniškega oficijala „ad personam“ je imenovan kancelist pri deželnem sodišču v Trstu Velimir vit. Goracuchi.

Dvorna vest. — Včeraj dopoldne ob 10.30 se je nadvojvodinja Marija Jožefa s svojim spremstvom odpeljala s finančnim parnikom „Zara“ na Brionske otoke. Parnik je pristal tudi v Rovinju. Nadvojvodinja se povrne v Miramar v soboto.

„Narodnjaštvo pred sodiščem“. Pod tem naslovom priobčuje „Slovenec“ od minulega torka poročilo o razpravi v neki civilni pravdi, ki je nastala radi zapušćine pok. Karola Kotnika in v kateri je g. Josip Lenarčič nastopil kot tožitelj. To povsem privatno zadevo je „Slovenec“ izrazil v svoje strankarske namene, česar bi mu pa končno niti ne bilo toliko zameriti, če taka vrsta političnega boja odgovarja njegovemu ukusu. Nikakor pa ne moremo razumeti, kako se more glasilo stranke, ki je doslej, vsaj v teoriji, tudi sama priznavala narodna načela, spozabiti tako daleč, da je začelo kopirati mednarodne socialiste v smešnju — narodnjaštva. Ko bi bil „Slovenec“ zapisal „naprednjaštvo pred sodiščem“, to bi navsezadnje razumeli; tako pa...! „Slovenec“ je s tem priznal, da smatra narodnjaštvo — zvestobo do svojega naroda — za nekaj zančiljivega. Ta slučaj se vredno pridružuje slučaju, ko je neki načelnik „Orlov“ — kakor smo posneli iz nekake ljubljanskega lista — rekel na nekem izletu, da so slovenskemu ljudstvu „Sokoli“ bolj nevarni, nego Nemci in Italijani. Ti da mu hočejo vzeti le narodnost in jezik, ki sta le začasna, „Sokoli“ pa da mu hočejo vzeti vero, ki je večna!

Kam plovemo, za božjo?! Nočemo braniti Sokolstva pred grdo insinuvacijo, da hoče slovenskemu narodu ugrabiti vero, kajti je zlobnosti, ki so tako nizke, da ne zaslužujejo časti odgovora. Ne moremo pa in ne smemo molčati o tem, kar je rekel vrli načelnik „Orlov“ o narodnosti in jeziku. Slovensko ljudstvo na Kranjskem je itak že bolj bliščal v narodnem pogledu, nego bi smelo biti v osrednjem pokrajini, v srcu naroda. Tu pa jasn poziv v še huji n. rodni indiferentizem, češ, kaj se boste borili za narodnost in jezik, saj ta sta le začasna! In vse to, ko vihra od množestvenih in močnih sovražnikov najhuji boj v našo narodno pogubo in ko se bliža trenutek, ki ima prinesiti odločitev v tem boju! — V takih časih vspodbujanje k narodnemu indiferentizmu, to je golo narodno izdajstvo.

„Festa italijana proibita“. Uh, ali je zaropotalo po raznih „Piccolih“, „Independentih“ in drugih takih trobilih in trobilih tržaškega takozvanega italijanstva, ko se je izvedela tužna, vsako pristno italijansko srce pretresujoča vest, da je oblast prepovedala veselico, ki jo je nameravala prirediti v nedeljo, dne 19. t. m. „Lega Nazionale“ v — slovenskem Sv. Križu. Debele krokodile solze ljutega ogorčenja nad to vnebokričevo „krivico“ so

se potočile po predalih „Piccolovih“ in „Independentovih“ in to silno ogorčenje je gotovo tem upravičeneje, ker so glavni krivci te vnebokričeve krivice tisti nesramni Slovenci, ki so se drznili prav isti dan napovedati v Sv. Križu svojo slovensko veselico in so po svojem „Giornalu“ delali tako nesramno reklamo za to svojo veselico, da bi bilo v nedeljo toliko teh Slovencev v „trdo italijanskem“ Sv. Križu, da bi z dlako in kostmi vred pohrustali one Italijane, ki bi prišli utrjevati svetokriško italijanstvo.

„La festiciuola scolastica italiana“ (italijanska šolska veselica) se je opisovala tako, kakor nekako nadaljevanje — tripolitanske „imprese“: Italijani, navajeni na zmage v daljni Afriki, so hoteli naskočiti Sv. Križu in bi bili prišli z velikanskimi kanoni in nazadnje s kamelami!

In kako salamensko zviti in navihani so ti Slovenci. Napovedali so svojo veselico in to prav nalašč v takem lokalni, ki pripada pod sežansko okrajno glavarstvo v Sežani, ne pa pod tržaškega namestništvenga svetnika; in namestništveni svetnik je prepovedal italijansko veselico, sežansko okrajno glavarstvo pa je dovolilo slovensko. Saj pravimo, pol vraga so ti Slovenci!

Najprej so tako neusmiljeno norčujo se z ono vsemu italijanskemu svetu tako sveto tripolitansko „impresso pompe funebri“ ter njihovimi kanoni in kamelami, potem vabilo vsakega, „chi non ha paura“, dne 19. t. m. v Sv. Križu, strahopetnežem (če tudi tu ni morda mišljena „impressa“) pa svetujejo, naj le kar ostanejo doma, kajti...! In konec: italijanska „festiciuola“ — proibita, slovenska veselica pa — dovoljena! Krivica, neusmiljena krivica!

Toča dovolj norčevanja! Ko je oblast prepovedala italijansko veselico v Sv. Križu, ni storila pač nič drugega, kakor edino le svojo prokletno dolžnost. Ali ni morda to že skrajna nesramnost tržaških neodrešencev, da se sploh drznejo v slovenski Sv. Križu, kjer niti z lučjo ob belem dnevu ne najdeš Italijana-domačina, temveč k večjemu par priseljencev ali pa plačancev slovenskih ljubljancev, da se tu na izključno slovenskih tleh drznejo izživati slovensko prebivalstvo s svojo „Lego“ in svojimi hujskaškimi veselicami! In c. kr. oblasti naj bi nazadnje še podpirale in protežirale tako izživljanje in hujskanje ter menda slovensko ljudstvo z bajoneti dale stražiti v njegovih domovih, da ne bi dalo duška ogorčenosti nad nesramno prednim izživljanjem tržaških italijanskih slovenozrcev! Kajpada!

Le proč krepilje od našega slovenskega Sv. Križa; tu nimate opraviti prav nič! In le nič se ne izgovarjajte, da puščate vi mirno po Trstu korakati slovenske sprevo, da mora isto biti dovoljeno tudi vam v Sv. Križu, na slovenskih tleh! Marameo! Toliko je Trst naš, kakor vaš, in le drznete se nam kratiti naše pravice do tržaških tal, pa se pokaže, chi ha e chi non ha paura! Zapomnite pa si le enkrat za vselej, da se Slovenci ne bomo puščali več izživati na svojih slovenskih rodni tleh po nikomur, najmanj pa po tisti „Legi“, ki hoče z ropom naše slovenske dece množiti vrste vašega jalovega italijanstva! Pokazali smo vam to v Sv. Križu in pokažemo vam to tudi povsod drugod, in le verjemite nam, da nimamo strahu!

Preblagorodnemu gospodu Hermanu Pattayu, c. kr. dvornemu svetniku in voditelju c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu.

Danes ob 10. predpoludne sem zaprosil telefonično s centralo, da me zveže s številko 2263. Čakal sem celih pet minut, predno se je odzval nežni glas, s katerim sem zopet moral gramatizirati in polemizirati celih deset minut, da sem dobil zvezo — bogve s kom! Predznil sem se, nadlegovati centralo še enkrat, ali — „Jaro na nas“ — moral sem zopet čakati celo minuto na slovensko tolmačico, ki me je zopet zvezala z — drugo številko! To mi je bilo vendarle že preneumno. Zato sem zahteval številko „uno“, a centrala mi je odgovorila „occupato“.

Šele ob 10.13 mi se je oglasil gosp. „kontrolor“, s katerim sem se seveda v italijanskem in nemškem jeziku, (ker samoobsebiamevno, da višje inštanice ne morejo poznati slovenskega jezika) — mogel spoznameti, da sem dobil zvezo s št. 2263. Prijavljajoč Vam, preblagorodni gospod dvorni svetnik, ta slučaj, si dovoljujem Vaše visokorodje prositi, da bi mi blagovolili razjasniti, če je res tak predpis, da treba čakati 23 minut na telefonično zvezo, ako se to zahteva v slovenskem jeziku? Ta moj slučaj, ki ni osamljen, je naravnost škandal, če ni kaj hujskega.

Ako pa Vaše visokorodje noče verjeti le mojim besedam, se sklicujem na pričevanje odvetnika dr. Josipa Abram in vratarja c. kr. okr. sodišča za civilne stvari v Trstu, ki sta bila navzoča, ko sem imel čast, da so me Vaše podrejene uradnice tako... maltrahirale!

Josip Jedlowsky,

odvetniški kandidat.

Opomba uredništva. Impertinenca izvestnih frajlic na telefonski centrali presega res že vse meje in so slučaj, ka-

kor je oni, ki ga opisuje g. Jedlowsky, takorekoč na dnevnem redu, in bi bil pač že skrajni čas, da bi poštna in brzojavna uprava napravila konec tem razmeram.

To so boritelji za — svobodo! Prejeli smo:

Tržaški socialni demokratje skušajo v svojem ljubljanskem glasilu opravičevati nasilja, ki jih uganjajo proti delavcem-zidarjem. Dopisniku pa je poznati, kako čuti, da brani slabo stvar in da se zaveda, da se ta nasilstva ne dajajo opravičiti. — Zavijanje tu nič ne pomaga.

Tudi trditve, da se manjšina mora udati večini, je bosa. Recimo, da bi število, navedeno v socialističnem glasilu, češ, da je 95% zidarjev organiziranih pri sočrugih, odgovarjalo resnici (kar pa ni in nikdar ne bo), bi tudi v tem slučaju socialisti ne smeli terorizirati manjšine, ako bi bili res tako navdušeni za svobodo, kakor to vedno zatrjujejo! Navdušeni so že, ali svobode zahtevajo le za-se, kakor delajo vse stranke, ki imajo možnost, da stiskajo in dušijo sibekeše. Iz tega je razvidno, da ima naše ljudstvo tudi od socialne demokracije pričakovati le tiste svobode — kakoršnje so nudile vselej in še nudijo vse gospodovalne stranke! To je svoboda za teroriziranje in tlačjenje sibekeših — pa bili to manjšine ali pa večine! To postopanje je popolnoma slično onemu laške camorre itd.

Sodrug! Pregovor pravi, da, kdor drugemu koplje jamo, sam vanjo pade — je še veljaven! Vi, teroristi, se gotovo še dobro spominjate, kedo je bil tisti, ki vam je pomagal že do marsikaterega uspeha. Pomagali smo vam, ker smo upali, da je vaša stranka vsaj trohico liberalnejša od one takozvane camorre, ali lažilberalne stranke. Najnovejši vaši nastopi proti našim slovenskim zidarjem pa so nas prepričali, da ste si v teroriziranju enaki, ako niste vi celo huji od „liberalcev“! Ni nas uničil terorizem, ko je vladajoča italijanska stranka napovedala boj proti našim mlekaricam, perikam itd. Ni nas uničil terorizem s katerim so nas leta 1897 oropali edinega našega zastopnika na Dunaju. In tudi Vi nas ne uničite se svojim divljanjem. Pazite pa, da vas naš narod ne izplača že v bližnji bodočnosti v smislu spoznanja, da nas terorizirajo obojni: kamoristi in socialisti. Od nobenega nimamo pričakovati pravice, zato ne bomo pomagali nobenemu — naj se le med seboj pobotojajo teroristi iz obeh taborov. Ti, slovenski delavec, pa proučuj in premišluj, kaj bo stebelj, ako zavladajo nad teboj ti ali pa oni teroristi! Delavec.

Avijatik Widmer in — mi. V sinočnji seji mestnega občinskega sveta je bila sklenjena posebna nagrada avijatiku Widmerju za njegov polet iz Trsta v Benetke.

Lepo je to in hvalevredno, da je občinski svet na ta način vsaj nekoliko skusil ublažiti blamažo Widmerju, ki so mu jo pripravili njegovi mili italijanski sosesčeni v Benetkah, toda cela stvar ima neko ključico, katere pa mi ne izpustimo kar tako izlaha.

G. Widmer se je namreč tedaj oglasil v našem uredništvu in se neusmiljeno pri-toževal proti tržaškimi Italijanom, češ da so ga tako grdo pustili na cedilu v Benetkah. Mi, ki smo vedno za to, da gre priznanje vsaki zaslugi, smo se zavzeli za prezranega G. Widmerja in smo napisali toliko in toliko lepih in vzpodbudljivih besedi na naslov tržaških Italijanov, da so se jim končno morale odpreti oči in da so zopet v stari glorijski sprejeli nazaj svojega Widmerja.

Mismo potemtakem takorekoč zopet našli tržaškemu italijanstvu pravzaprav že izgubljenega gosp. Widmerja, katerega avijatiška vrednost je bila v sinočnji seji občinskega sveta cenjena na 3000 K. Ker pa gre vsakemu poštenemu najditelju, ki pošteno vrne najdeno stvar, 10% vrednosti najdene stvari, zahtevamo potemtakem, da se nam odšteje 10% omenjene svote torej 300 K, ki jih potem izročimo Družbi sv. Cirila in Metoda. Na 10% g. Widmerja samega ne reflektiramo, temveč ga rade volje prepuščamo celega našim ljubim Italijanom.

G. Widmer, ki je baje pohajal šolo Družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu, bo gotovo vesel, da se more na tak način izkazati hvaležnega naši Družbi za trud, ki ga je imela z njim, in upamo, da se mu naša zahteva ne bo zdelala pravilna, temveč tudi prav tako hvalevredna, kakor je bil hvalevreden oni sklep mestnega občinskega sveta tržaškega.

Pri nedeljski veselici v Sv. Križu bo sodelovala tudi godba NDO iz Trsta. Koli-kor nam je znano, se udeležijo prireditve obnem z godbo tudi večja množica tržaškega slovenskega občinstva.

SOKOLsko
za gospode in dame, lodno
in modno blago priporoča
KAREL KOCIAN,
: : tovarna sukna : :
v Humpolcu (Češko).
: : blago, sukna : :
: : Uzorci franko. : :

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni toržki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.**

V nedeljo v Barkovlje! Kakor že parkrat javljeno, prirede barkovljanska narodna družba v nedeljo, dne 19. t. m. v barkovljanskem Narodnem domu veselico v večjem obsegu v korist ubožni barkovljanski deci. Prepričani smo, da blagi namen prireditve privabi kar najlepše število slovenskega občinstva v naše prijazne Barkovlje, in to tembolj gotovo, ko je veselični spored tako raznovrsten in toliko obetajoč, da bo občinstvo pač res lahko zadovoljno žnjim.

Pred vsem naj omenim, da sodelujejo pri veselici vrli člani našega tržaškega slovenskega gledališča: gca Janova ter gg. Rajner, Podkrajšek in Požar, ki so gotovo najboljši porok, da enodeljanka „Medved snubač“ vspe kar najbolje. Pri veselici sodeluje v treh točkah baritonist g. Gergič. Pevsko društvo „Adrija“ je postavilo na spored celo vrsto krasnih mešanih in moških zborov.

Začetek veselice je ob 5 in pol popoldne. Po sporedu je srečolov in prosta zabava. Vstopnina znaša za osebo 50 vinarjev, sedeži 20 vinarjev. Preplačila se z ozirom na blagi namen hvaležno sprejemajo.

V nedeljo popoldne torej vsi v Barkovlje!

Izlet „Strossmayerovaca“ u Sv. Križ: Izletni odbor hrv. društva „Strossmayer“ pozivlje tržačanske Hrvatice, da se pridruže izletu „Strossmayerovaca“, koji će se prirediti dojdne nedelje u bratski, slovenski Sv. Križ.

U nedelju popodne nači će se v Sv. Križu na tisuče Slovenaca iz Trsta i citave slovenske okolice, zato „Strossmayerovci“ žele, da se v slovenskem kolu nadju u što časnijem broju i tržačanski Hrvatice.

Internacionalne dirke na Montebello. Danes je drugi dan teh mednarodnih prireditev. Glavna nagrada je 4000 K. Začetek ob 3. popoldne.

Maščevala se je, toda ne vemo prav gotovo, nad kom, gospa Marija Sirk, hišna posestnica v Kladinu št. 581, ko je prejela vabilo ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda k proslavi petindvajsetletnice podružničnega obstanka. Prečrtala je namreč svoj naslov z rdečim, napisala zraven svoj „Respinto“, prilepila zadaj dva kolka „Lege“ in vrnila vabilo podružnici.

Nad kom se je maščevala? Ali morda nad svojim umrlim soprogom, ki ji je dal svoje pošteno slovensko ime, ali morda nad svojo lastno slovensko materjo, ki jo je rodila Slovenko, ali pa morda nad samo seboj, pokazavši javnosti, kako blizu sta si resnost in smešnost?

Izlet pevskega zbora „Glasbene matice“ bo v nedeljo 19. t. m. Odhod z državno železnico do Stanjela ob 5:55 zj. Iz Stanjela peš čez Šjak v Sv. Vidu pri Vipavi. V Sv. Vidu kosilo. Povratek iz Sv. Vida skozi Podrago, Mayče, Branico v Stanjel. Odhod iz Stanjela z nedeljskim vlakom ob 8:46 zv. Prihod v Trst ob 9:37 zvečer.

Kedor se misli izleta udeležiti, naj se prijavi pri vratarici „Nar. doma“.

Ponovno vabimo bratska društva k sodelovanju pri slavnosti razvija zastave Šentjakobske Čitalnice dne 2. junija. Bratska društva! Čitalnica Vam je šla vedno rada na roko; zato jej vrnite sedaj milo za drago. Prijave naj se blagovolijo doposlati tekom tega tedna, da bo mogoče sestaviti spored.

Tržaška mala kronika.

Trst, 15. maja.

Preiskava. Danes dopoldne je izvršila policija hišno preiskavo v stanovanjih štirih mladeničev, ker je letel nanje sum, da so zakrivilli neki političen zločin. Aretiran ni nihče.

Zblaznela sta. Včeraj sta bila po Trevesu prepeljana v opazovalni oddelek mestne bolnišnice 55letni delavec Anton Gelčič, stanujoč pri Sv. Jakobu in 28letni Ivan Gerstel, stanujoč v ul. Rena št. 6, ker so se na njima pokazali očitni znaki blaznosti.

Nesreča ali poskus samomora. V ul. Rena št. 6. stanu oči 30letni postrešček Giovanni Ceconi je že dalj časa sem bil bolan na hudi nevresteniji, vsled česar se je tudi nahajal v zelo slabih gmotnih razmerah, ker si sam ni mogel prisluziti nič in ga je morala vzdrževati njegova mati, ki je kot ddnarica zaposlena pri neki trgovini s poljskimi pridelki.

Včeraj dopoldne se je nahajal Ceconi v ambulanci sobi okrajne bolniške blagajne v ul. del Pozzo bianco in ne ve se še, kako se je zgodilo, ali je padel ali pa sam skočil skozi okno. Ubožčka, ki je pri padcu zadobil precej težke poškodbe, so s Trevesovim vozom prepeljali v bolnišnico.

Pretep. Včeraj ponoči sta se v gostilni v ul. Riborgo št. 7. nekaj sprla 22letni Tržačan Ermino Poropat, ki stanuje v ulici Crosada št. 6 in je pristojen v Materijo, in 21letni Jurij Lubin, stanujoč v ul. Crosada št. 3, oba kotlarja, z nekim Menelajem Kontidison, mornarjem na parobrodu „Busanka“.

Prepir se je nadaljeval pozneje tudi na ulici in tako nekako okrog pol 2 ponoči sta ona dva napadla Kontidisa in ga ranila precej nevarno z nožem na desnem lcu. Napadalec sta bila aretirana, ranjenec pa se je dal obvezati na rešilni postaji.

Zahvala.

Izenadjena radi tako splošne naklonjenosti, izkazane mi ob moji 25-letnici, zahvaljujem se vsem cenj. odbornicam in poverjenicam, ker so nabrale tako lepo svoto za ljubljeno mi družbo ter s tem proslavile 25-letnico ženske podružnice in moje skromno delovanje.

Lepa diploma, ki predstavlja naša sveta aposteljna, spominjala me bo vedno, koliko smo dolžni družbi sv. Cirila in Metoda, vzpodbujala me bo za daljno vztrajno delovanje v smislu naše šolske družbe.

Zahvaljujem se nadalje vsem rodoljubom, ki so prispevali in pomagali, da se je nabrala tako lepa svota, kakor izrekam tudi presrečno zahvalo vsem, ki so podružnico in mene pozdravili bodi brzojavnim, bodi pismenim potom.

Zahvaljujem se sploh vsem, ki so na kakoršen si bodi način pomagali pri slavnosti in jo kakor-koli si bodi povečali.

Milka Mankočeva.

Loterijske številke, izžrebane dne 15. maja:

Brno	48	59	69	22	56
Inomost	10	21	67	33	77

Koledar in vreme. — Danes: Kristov vnebohod, Ivan Nepomuk. — Jutri: Paškal. Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 22° C°. — Vreme včeraj: Toplo.

Vremenska napoved za Primorsko: Temperatura neizpremenjena. — Južnovzhodni vetrovi.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ ima pevsko vajo jutri v petek dne 17. t. m. ob 8. zv.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi novoizvoljene odbornike k prvi odbojni seji, ki bo v petek dne 17. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih ul. Caserma št. 6.

Pevski zbor ZJŽ ima svojo pevsko vajo namesto danes jutri v petek, dne 17. t. m. ob 8. zvečer. — Prosimo polnoštevilne udeležbe, ker nastopi zbor ob priilki razvija razstave šentjakobske Čitalnice.

Nar. del. organizacija.

— Krajna skupina zidarjev „N. D. O.“ sklicuje za danes ob 6. zvečer javen shod v „Konsumnem društvu“ v Barkovljah.

— Krajna skupina zidarjev „N. D. O.“ sklicuje za petek ob 8. zvečer shod v „Konsumnem društvu“ v Lonjerju.

— Delavci tovarne „Linoleum“ so vabljani na važen sestanek, ki se bo vršil v soboto ob 6. zv. v gostilni „Kosič“ pri Sv. Jakobu, ul. sv. Marka št. 19.

— Danes društven ples v veliki dvorani NDO ul. sv. Frančiška št. 2. Začetek ob 4. popoldne.

— Pripravljalni odbor skupine tehničnega zavoda „Sv. Marko“ NDO sklicuje za soboto ob 4. pop. sestanek v gostilni „Kosič“ pri Sv. Jakobu.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

Dobiva se po vseh trgovinah in prodajnicah mila.

JOSIP STANTIČ, Trst, Piazza Rosario

odlikovan z zlato kolajno in križem na svetovni razstavi v Rimu

ZALAGATELJ ČEVLJEV c. kr. finančne straže za Trst, Koper in Pulo, c. kr. varnostne straže za Trst, okolico, Pulo in Gorico, skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in drugih skladišč.

Priporoča cenjenemu občinstvu

svojo veliko in dobro poznano tovarno in trgovino čevljev za moške, ženske in otroke.

Zaloga usnja za čevljarje A. DONDA

TRST - Via dell Rivo št. 42. - TRST

Izbor Zgornjih del za čevlje (tomal).

Primerne cene in solidna postrežba.

Dr. Pečnik

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

1925

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridelek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

Liniment Capsici Co.

nadomestek za

SIDRO-PAIN-EXPELLER

je kot najboljša, bolečine lajšajoča in odvajajoča sredstvo za drgnjenje pri ozebljenju splošno priznana; dobiva se za 80 vin. 1.40 K in 2 K v večini lekarn. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se vzame le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „Sidro“, potem se je gotov, da se je dobilo pristni izdelek.

PRI ZLATEM

Dr. Richterja lekar. LEVU, Praga

Elizabetna ulica št. 5, novo.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste

v ulico Riborgo št. 31 („Al buon Operaio“)

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinejše do najnavadnejše vrste po nizki ceni.“ SVOJ K SVOJIM! — Priporoča se lastnik

M. IVANČIČ.

Dr. Fran Korsano

Specialist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad

Jadransko banke).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Elizabetina družba za parne mline

(Elisabeth Dampf-mühle - Gesellschaft)

Največje mlinsko podjetje v avstro-ogrski monarkiji. Produkcijska zmoglost: 220.000.000 kg na leto, 55 vag. na dan.

Glavno zastopstvo: Ferd. Fürst, TRST - - - ulica Miramar 21.

Žito in otrobi na debelo.

— Delavci škedenjskih plavžev in čistilnice petroleja so vabljani na sestanek, ki bo v soboto ob 7.30 z. v. v prostorih „Gosp. društva“ v Škedenju.

— Škedenjski zidarji! „Narodna delav. organizacija“ vas vabi na sestanek, ki se bo vršil v soboto ob 8. z. v. v „Gosp. društvu“ v Škedenju.

— Krojaški pomočniki, ki bi radi osnovali skupino pod okriljem NDO, so naprošeni, da se zglase v uradu NDO, ulica sv. Frančeska št. 2 in sicer od 4—8 zvečer.

— Knjižnica. Vsi oni, ki so si izposodili knjige pri knjižnici NDO, pa jih po treh mesecih niso vrnili ali pa vsaj prosili, da se rok podaljša, naj nemudoma store svojo dolžnost in prinesejo knjige nazaj.

Gospodarstvo.

Dvekranski srebrnjaki. — Včerajšnja uradna „Wiener Zeitung“ je objavila odlok finančnega ministrstva z dne 14. t. m., s katerim se določa uvedba srebrnjakov po 2 K.

Austro - Americana. Ta paroplovna družba je imela dohodkov: v mesecu januarju t. l. K 2,403.017 proti K 1,879.739 v l. 1911.

v mesecu februarju t. l. K 2,946.777 proti K 2,415.662 v l. 1911.

v mesecu marcu t. l. K 3,709.963 proti K 2,967.032 v l. 1911.

Dohodkov t. l. skupaj K 9,059.757 proti K 7,262.433 v letu 1911.

Torej K 1,797.324 več nego v istih 3 mesecih lanskega leta.

Parniki so prevozili morskih milj:

v januarju 1912 128.350 proti 112.880 l. l.

v februarju „ 131.825 „ 105.545 „ „

v marcu „ 188.660 „ 163.255 „ „

Skupaj 1912 448.835 proti 381.680 l. l.

Torej 67.155 milj več, nego v teh mesecih lanskega leta.

Vesti iz Goriške.

Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici priredi v petek 17. t. m. ob 8.30 zvečer pri „J. lenu“ javno predavanje. Predaval bo g. dr. E. Dereani o hranilih. Vstopnina 20 st., dijaštvo 10 stot.

Volitev županstva za občino Rihemberk-Brje. Dne 14. t. m. so se končno v drugi vršile volitve župana in podžupanov za občino Rihemberk-Brje. Sedem let je že poteklo, da je vladalo staro županstvo in mnogo bojov je bilo, da je prišla napredna stranka na površje. Na volitvah je zaslužni g. Poniž — vključ temu, da se je odpovedoval — dobil polovico glasov; na njegovo ponovno odpoved pa je bil potem izbran skoro enoglasno vrli posestnik **Ivan Colja**. Istotako je bilo izvoljenih 9 podžupanov pristašev napredne stranke. Volitve je vodil g. c. kr. okr. komisar Evgen Zupančič, ki je v lepih in toplih besedah nagovoril navzoče starešinstvo in zlasti g. župana. — Po volitvi se je novo starešinstvo sešlo na čašo vina pri g. Grzeju v Vasi. Naj bi v občini zavladala mir in složnost za korist in napredek domačije!

Telovadno društvo „Sokol“ v Komnu priredi v nedeljo, dne 19. maja t. l. veselico s petjem, tamburanjem, gledališko igro in s plesom, v prostorih br. Josipa Žigona. Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. Začetek plesa ob 1. popoldne, ki bo trajal s prenehanjem ob veselici, do polnoči. Vstopnina k veselici 40 vin. Sedeži v l. vrsti 60 vin., v II. vrsti 40 vin. Cena plesnim komadom 20 vin., oziroma šest komadov za 1 K. Na veselici in k plesu bo svirala godba iz Mavhinj. Iz prijaznosti scdeluje tamburaško društvo iz Komna.

Župni zlet goriškega Sokola se bo vršil letos v Mirnu pri Gorici dne 9. junija. Vse prireditve te vrste so se obnesle doslej kaj sijajno in udeležencem župnega zleta v St. Peter je o: talo v živem spominu, kako impozanten je bil pohod Sokola po Gorici.

Tudi letošnji župni zlet v Mirnu obljubljuje biti slavnosten dan za vse Slovane od Predilja do obal Jadranskega morja. Nihče naj ne zamudi udeležiti se te manifestacije, ko pokažemo vnovič svetu, da živimo in delamo v prospeh naroda in da je Sokol ono društvo, ki zbira sinove svoje majke. Nazdar!

Sokolov javni nastop in veselica. V nedeljo 19. t. m. priredi goriški „Sokol“ svoj javen nastop, združen z veselico na obširnem prostoru v ulici Camposanto. Pred desetimi leti bi se nam goriški Lah v obraz smejal, ako bi mu prorokovali, da „Sokol“ čez deset let javno nastopi v osrčju mesta. Sedaj se pa zdi goriškim Lahom samim vsa stvar jako naravna, sama ob sebi umevna; z največjo brezbriznostjo gledajo na Sokola v mestnih ulicah — in o čuda: minole nedelje je obiskalo Sokolovo veselico v St. Andrežu tudi mnogo Italijanov. Časi se pač izpreminjajo!

Cvetlična dneva. Tukajšnja ženska podružnica Rdečega križa uprizar prihodnjo soboto in nedeljo cvetlična dneva. Na čelu akcije stoje dame iz najodličnejših krogov, katere bodo prodajale cvetlice po vseh mestnih ulicah, trgih in javnih lokalih. Ker je čisti dobiček namenjen v prid tega občestvenega društva, upamo, da najde ta pri-

reditev simpatičnega odmeva v naših meščanskih krogih. Prodajale se bodo cvetlice po 10 vinarjev, kar seveda ne določa, da ne bi daroval več, kdor lahko da več.

Vesti iz Istre.

Račice pri Buzetu. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda sklicuje svoj občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m. ob 4. popoldne v prostorih g. Josipa Sinčiča. Ob tej priliki se bo sprejemalo tudi nove člane. Pričakujemo obilne udeležbe iz vseh bližnjih vasi. Dobro nam došli tudi vsi drugi rodoljubi in prijatelji naše družbe!

Iz Doline. Dne 6. t. m. se je poslovil od nas vrli mož, bivši uradnik tukajšnje hranilnice in posojilnice ter blaginjske pevsko-bralnega društva „Vodnik“ g. J. P. Ob tej priliki so se zbrali v gostilni g. J. Pangerca poleg nekaj dolinskih veljakov in vseh gg. fin. stražnikov malo da ne vsi udje društva „Vodnik“, da prijateljsko stisnejo roko bivšemu svojemu blaginjsku. Med veselimi medsebojnim razgovorjem in prepevanjem se je marsikdo spominjal neumornega delavca na narodnem polju ter mu v srčnih besedah izražal ljubezen in spoštovanje. To pa je g. J. P. docela zaslužil, kajti ob vsaki priliki je vspodbujal in s svojo energijo mnogo vplival na zopetni razvoj skoraj zaspalega društva „Vodnik“. Bodi mu tem potom izražena najsrčnejša zahvala!

Da se ob takih prilikah ne sme zabiti na prekrstno CM družbo, je samo obsebi umevno. Njegov naslednik g. Taurer je priložil za šopek cvetlic lepo svotico 12 K, katero smo odposlali hranilnici in posojilnici koperški za Simsičev sklad.

Odda se loja m. b. irana soba s hrano. Ulica Belvedere 12, pritičje na levo. 912

Hišica s 5 prostori, obdelanim vrtom, Scorcola. S. Pietro 59 je na prodaj takoj. Cena po dogovoru. 1053

Modistinja ima pripravljene zelo elegantne klobuke za birmo po 8 kron. M. derizuje. Via Nuova 45, I. 1059

Hišo v Rojanu št. 394 novo, z dvema stanovanji, 5 minut od cerkve oddaljeno, proda lastnik Dragotin Starec na Proseku. 1060

Lepa meblirana soba se odda takoj. — Molin grande 44, II. vrata 8. 1061

Soba meblirana, zračna se odda na željo s hrano. Ulica Commerciale 5, III. vrata št. 8. 1062

Sobica meblirana se odda takoj v najem pri slovenski družini. Ulica Farneto št. 43. II. vrata 16. 1064

Tomajski mladenič priredijo dne 19. maja javni ples na dvorišču gosp. Ant. Černe, gostilničarja v Tomaju. Svira svetoviranska godba. 1018

Birmanske botre in botri! Vaš edini fotograf je ANTON JERKIČ, Trst, Via delle Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

Morana, pripoznano sredstvo za uničenje sten. Zaloga: ulica Stadion št. 10. Naročila: Ferriera 37, Trst - Skrinjar 480

Proda se senožet pri Proseku 12000 mt. tik velike ceste. Pojasnila daja Jernej Košuta št. 1, Prosek. 1030

Pohištvo za zakonsko sobo, nepolirano, novo, elegantno, trpežno, izdelano v Trstu (izključeno slabo blago), popolno z zrcali in marmornjem prodam v reklamne svrhe za samo 360 K. Kerbler, Molino a Vento 7. 993

Krasno poletno stanovanje! V prijaznem kraju Savinjske doline na Spodnjem Štajerskem v prvem nadstropju neke moderno zidane hiše, obstoječe iz 4 mebliranih sob, kuhinje, kopalnice, (vse s pralico) in kleti, kakor tudi s prostorno podstrešno sobo in prijaznim vrtom, so odda v najem za poletno sezono. V dotičnem kraju je poštni in bizijski urad, lepi senčnati sprehodi, četr ure do kolodvora blizu reke Savinje. — Ponudbe pod „Sanitas“ pošta Zalec pri Celju. 1020

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snajenje javnih lokalov itd. ima edino AUGUST KOMPARA, Trst, ul. Fonderia št. 5. Prodaje se na drobno Posirežba da dom. in debelo. —

Doktorica

Klara Kukovec
ne ordinira
: do 1. junija t. l. :

Nova trgovina jestvin in kolonijalnega blaga
Mate Lovrić
Trst, ul. Guardia št. 26
(ogel ulice Rivo)

Prodaja olja in mila ter drugih stvari za perice. Vino in likerji v steklenicah. Blago vedno sveže in cene jako zmerno. Priporoča se c. občinstvu za obilen poset.

GOSTILNA

v Narodnem domu v Celju

se takoj odda po dosedanjih pogojih ali pa tudi v najem.

Pismene ponudbe na Posojilnico v Celju do 25. majnika t. l.

URAR
ALESSANDRO CELLA
(bivši sodrag gosp. Pagnacco)

Trst, ulica Barriera vecchia 23.

O priliki birme
priporoča vsakovrstne ure in zlatanine.

Zdravljenje krvi!

Caj „Tisočeri cvet“ (Milefo:1)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telef. 377.
Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franko ako se dopolnjekron 1/10.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena iz se obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

Ivršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, spirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, mavaškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

1422 **Fran Abram**
Trst, ulica S. Francesco 44.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje
roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.
Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence

Pristna brnska sukna

pomladna in poletna sezona 1912.

Odrezek 3'10 m dolg 1 odrezek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 15 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 17 kron
1 odrezek 20 kron

Odrezek za salonsko obleko 20 kron, kakor tud površnike, tur. ločne, svilene kamgovne itd. pošilja po tov. cenah realna in solidna, dobro znana zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brunn (Brno).

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so velike stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi malih naročil v svežem blagu.

POZOR! Svoji k svojim!

VINKO TERČON priporoča slavnemu občinstvu svojo na novo odprto

:: pekarno ::

v Trstu, ulica del Bosco 18
(prej F. PIRMAN)

Prodaja se svež kruh 3-4 krat na dan, raznih sladčic, biškotov in lherjev ter najfinejše moke 1 t. d.

= BIRMA! =

Velika zaloga predmetov za birmo!

Leone Fano, zlatar

Trst, Passo San Giovanni št. 1. — Fillalka v Poreču.

Zlata verižica z uro, dvojni pokrov, za dečke	od kron 70— dalje
Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke	34— „
Verižica čez prsa in zlata ura, „ za dečke	78— „
Verižica čez prsa in sreb. ura (tula) „ za dečke	48— „
Srebrna verižica in ura, dvojni pokrov, za dečke	16— „
Collier z zlatim obeskom, za deklice	14— „
Dolga verižica z zlatim obeskom, za deklice	28— „
Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokr., za deklice	32— „
Dolga verižica in zlata ura z nav. pokr., za deklice	47— „
Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokr.	36— „
Zlate zapestnice za deklice	14— „
Uhani z dijamanti udelani v zlato za deklice	25— „

Bogat izbor uhanov, prstanov, dijamantov, briljantov, srebrnine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih dnevnih cen.

Radi preselitve

je na prodaj vse obstoječe blago v trgovini

VALERIANA POKUSTA Jun.

ulica S. Antonio 2

po znižanih cenah. — IZBOR predmetov za gospe in gospode, kakor tudi umetnin in galanterij.

f. Vouk - Trst

nl. Commerciale 330 (Pendice di Scorcola)

Priporoča cenj. občinstvu svojo novo trgovino jeslvin in kolonijalnega blaga

Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se na dom prosto. Cene zmerno.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor :: TEST ::

ulica Arcata 19.

Velika izbora čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Velika izbora moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5. II.

Gostilna „All'areoplano“

(Pri zrakoplovu)

Trst, ulica Sv. Marka št. 15.

Toči se dalmatinsko vino, črno, belo ter DREHERJEVO PIVO.

Priporoča se cenj. občinstvu za obilen obisk

Svoji k svojim! ANTON NAZOR.

Mehanična delavnica

Alarik Lantschner

zapis. cenilec Trst, Via Geppa št. 12

Podružnica: Ulica Felice Venezian 14, vogal ulica Cavana. — Telefon 138.

Ekskluzivno zastopništvo in zaloga svetovnoznane tovarne koles (bicikljev in motocikletov) **GIATTA** tvrdke Joeh Pueh & Co. v Gradcu Hürköpp

Neumann kakor tudi tu- in inozemskih tvrdke veliko zalogo pritisklin. Zaloga in upeljava elektr. zvonov. — Sprejme kakoršnokoli popravo v svoji stroki. (740)

Blago je na ogled, ne da bi dotičnik bil dolžan kupiti.

NB. Vsi predmeti nosijo pečat c. k. javneuprave urada.